

Socialnämnden

Sammanträdesdatum

8 maj 2018

Paragraf

§ 10

Diarienummer SN-2018/325.109

Granskning av placering av barn och unga i jourhem och familjehem - yttrande över revisionsrapport

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens synpunkter och överlämnar tjänsteutlåtande, daterat den 23 februari 2018, till kommunstyrelsen och kommunens revisorer som sitt yttrande i ärendet.

Sammanfattning

KPMG har av Huddinge kommuns revisorer fått i uppdrag att granska placeringar av barn och unga i jourhem och familjehem. Syftet med granskningen har varit att bedöma om socialnämnden har en tillfredställande styrning uppföljning och kontroll av den vård som genomförs för barn och ungdomar vid jourhem och familjehem. KPMG rekommenderar socialnämnden att systematiskt följa upp samt vidta åtgärder för att undvika långa placeringar, säkra rutiner för barn och ungdomars skolgång vid placeringar samt utreda kostnader och utveckla användandet av nyckeltal för placeringar.

Förvaltningen svarar att den bedömer att den har systematisk uppföljning av placeringar men att det finns utvecklingsområden, beskriver åtgärder för att tidigare kunna avsluta placeringar samt hur rutiner för barn och ungdomars skolgång vid placeringar ska tydliggöras. Förvaltningen delar revisionens rekommendationer om att utreda orsaken till de höga kostnaderna för att kunna genomföra åtgärder för att sänka kostnaderna med bibehållen kvalitet för den placerade. Verksamheten kommer därför under 2018 i sina regelbundna uppföljningar av insatser till barn och unga lägga ett fokus på de aktuella siffrorna och över året titta på om det beror på långa placeringar och/eller höga kostnader.

Överläggning

I ärendet yttrar sig Eva Carlsson-Paulsén (M), Anneli Sjöberg (S) och Arne Tärnblom (V). Därefter förklaras överläggningen avslutad.

Beslutet delges

Kommunstyrelsen
Huddinge kommuns revisorer
Kommunstyrelsens förvaltning, Pekka Pöljö

Datum
2018-02-23

Diarienummer
SN-2018/325.109

Handläggare
Joachim Heimersson
Joachim.Heimersson@huddinge.se

socialnämnden

Granskning av placering av barn och unga i jourhem och familjehem - yttrande över revisionsrapport

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens synpunkter och överlämnar tjänsteutlåtande, daterat den 23 februari 2018, till kommunstyrelsen och kommunens revisorer som sitt yttrande i ärendet.

Sammanfattning

KPMG har av Huddinge kommuns revisorer fått i uppdrag att granska placeringar av barn och unga i jourhem och familjehem. Syftet med granskningen har varit att bedöma om socialnämnden har en tillfredställande styrning uppföljning och kontroll av den vård som genomförs för barn och ungdomar vid jourhem och familjehem. KPMG rekommenderar socialnämnden att systematiskt följa upp samt vidta åtgärder för att undvika långa placeringar, säkra rutiner för barn och ungdomars skolgång vid placeringar samt utreda kostnader och utveckla användandet av nyckeltal för placeringar.

Förvaltningen svarar att den bedömer att den har systematisk uppföljning av placeringar men att det finns utvecklingsområden, beskriver åtgärder för att tidigare kunna avsluta placeringar samt hur rutiner för barn och ungdomars skolgång vid placeringar ska tydliggöras. Förvaltningen delar revisionens rekommendationer om att utreda orsaken till de höga kostnaderna för att kunna genomföra åtgärder för att sänka kostnaderna med bibehållen kvalitet för den placerade. Verksamheten kommer därför under 2018 i sina regelbundna uppföljningar av insatser till barn och unga lägga ett fokus på de aktuella siffrorna och över året titta på om det beror på långa placeringar och/eller höga kostnader.

Beskrivning av ärendet

KPMG har av Huddinge kommuns revisorer fått i uppdrag att granska placeringar av barn och unga i jourhem och familjehem. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Social- och äldreomsorgsförvaltningen
141 85 Huddinge

Besök
Gymnasiatorget 1

Tfn 08-535 300 00
Tfn vx/ 08-535 300 00

saf@huddinge.se
www.huddinge.se

Datum
2018-02-23

Diarienummer
SN-2018/325.109

Syftet med granskningen har varit att bedöma om socialnämnden har en tillfredställande styrning uppföljning och kontroll av den vård som genomförs för barn och ungdomar vid jourhem och familjehem. Vidare har syftet varit att göra en jämförelse mellan Huddinge och övriga Södertörnskommuner.

Efter genomförd granskning konstaterar KPMG att Individ- och familjeomsorgen i Huddinge kommun, med fokus på barn- och ungdomssektionen i denna granskning, har ett mycket omfattande och stort ansvar. Ansvaret för barns förhållanden i vissa fall finns hos de handläggare som är ansvariga för handläggningen samt hos ledning och socialnämnd. Detta ställer stora krav på ledning, tydlighet, transparens och goda metoder för att göra ett bra arbete.

Antalet utsatta barn och unga har ökat de senaste åren, detta kan man se i antalet orosanmälningar. Dock har antalet placeringsdygn minskat. Kostnaderna har ökat och nämndens underskott för 2017 är stort. Vid jämförelse med andra kommuner så kan KPMG även se att Huddinge har högre jämförbara kostnader varför det kan finnas skäl att närmare utreda orsakerna.

KPMG:s bedömning är att det finns goda och väl anpassade rutiner och metoder för handläggning och även för uppföljning av barn- och ungdomsplaceringar. Det metodstöd som finns i form av Tjänstekartan är föredömligt vilket innebär en god styrning. Dock finns några punkter som KPMG bedömer behöver utvecklas.

Enligt 6 kapitlet 6 § SoL framgår att om det inte finns särskilda skäl får ett barn vårdas i ett jourhem i högst två månader efter det att socialnämndens utredning enligt 11 kap. 2 § om ingripande till barnets skydd eller stöd avslutats. Ett särskilt skäl kan vara att det placerade barnet är föremål för juridisk process. KPMG kan dock inte se att det är endast i sådana fall som jourhemsplaceringarna blir längre än sex månader.

Varje placering är av stor ingripande karaktär för ett barn eller ungdom. Jourhemsplacering är avsett att inte pågå längre tid än sex månader eftersom barnet behöver möjlighet att till en trygg och förutsägbar framtid. När en jourhemsplacering överstiger sex månader bör det betraktas som en avvikelse som systematiskt bör följas upp och åtgärdas.

Mot bakgrund av granskningen rekommenderar KPMG socialnämnden att:

- Systematiskt följa upp jourhemsplaceringar längre än sex månader
- Införa åtgärder i syfte att jourhemsplaceringar endast ska omfatta sex månader (tillfällig vård och fostran)
- Utarbeta och tydliggöra rutiner för barns och ungdomars skolgång
- Utreda orsaken till att Huddinge har förhållandevis höga kostnader för placeringar.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Social- och äldreomsorgsförvaltningen
141 85 Huddinge

Besök
Gymnasietorget 1

Tfn 08-535 300 00
Tfn vxl 08-535 300 00

saf@huddinge.se
www.huddinge.se

- Utveckla användandet av nyckeltal i syfte att få kunskap om de höga kostnaderna beror på långa placeringar och/eller höga dygnskostnader.

Revisionen beslutar att överlämna rapporten till Socialnämnden för yttrande senast 2018-05-31 och för kännedom till kommunfullmäktige.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen delar upp sitt yttrande utefter de fem punkter med rekommendationer som revisionen tagit upp.

Systematiskt följa upp jourhemsplaceringar längre än sex månader

Samtliga placeringar som överstiger sex månader tas upp för övervägande och beslut i socialutskotten. I och med detta görs en kontroll av ungdomens behov av placering.

Förvaltningen behandlar inte jourhemsplaceringar som överstiger sex månader annorlunda i uppföljningen än andra placeringar. Varje månad följer enhetschefen upp samtliga placeringar med medarbetarna och tar fram en prognos för placeringstiden utefter de behov den placerade ungdomen har. Varje vecka tas placeringar upp för diskussion där handläggarna har sett behov av förändringar.

Vid samtliga placeringar är målet att barnet/den unge ska få komma hem till en trygg miljö så snart som möjligt utefter de förutsättningar som råder.

I och med ovan beskrivna bedömer förvaltningen att en systematisk uppföljning av placeringar genomförs redan idag. Ett förbättringsområde är att tydligare i barnets/den unges akt dokumentera de särskilda skälen till placeringar som överstiger sex månader. Det kommer framöver att kunna underlätta för att följa upp dessa placeringar på en aggregerad nivå.

Införa åtgärder i syfte att jourhemsplaceringar endast ska omfatta sex månader (tillfällig vård och fostran)

Under 2017 pågick 25 procent av jourhemsplaceringarna längre än sex månader. Vanliga orsaker till att placeringstiden överstiger sex månader är -

- I väntan på att familjehem ska utredas och matchas
- Den rättsliga processen drar ut på tiden vid placering i familjehem där vårdnadshavare inte samtycker
- Ungdom placeras i jourhem i kombination med behandling där planeringen redan från start är längre än sex månader då det bedöms finnas särskilda skäl för detta
- Vårdbehovet är inte så stort att det motiverar en institutionsplacering och målet är att ta hem ungdomen

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Social- och äldreomsorgsförvaltningen
141 85 Huddinge

Besök
Gymnasietorget 1

Tfn 08-535 300 00
Tfn vxl 08-535 300 00

saf@huddinge.se
www.huddinge.se

Datum
2018-02-23

Diarienummer
SN-2018/325.109

Ett barn/ungdom kan som nämnt ovan vara placerade en längre tid i jourhem under tiden att rekryteringen av familjehem pågår. Att rekrytera familjehem är ett komplicerat arbete för att få en så bra matchning som möjligt för att undvika sammanbrott (oplanerat avslut av placeringen).

I Socialstyrelsen rapport *Oplanerade avbrott i familjehemsplaceringar av yngre barn och långvarigt placerade barn (Artikelnummer 2012-11-28)* från 2012 beskrivs det hur 26 procent av familjehemsplaceringarna i de studerade fallen har avslutats med sammanbrott. Under 2017 i Huddinge förekom det sammanbrott i 5,5 procent av placeringarna. En anledning till detta bör vara det noggranna matchningsarbetet under rekryteringen.

Överlag vill förvaltningen poängtera att placering genom vård utanför det egna hemmet är den starkaste intervention socialtjänsten kan göra inom området barn och unga. Förändringsarbete är ett arbete som tar tid och verksamheten måste alltid sätta barnets bästa och dess skyddsbehov i första hand.

Det finns dock ett par utvecklingsområden att arbeta med för att se om tiden i jourhem kan förkortas, framför allt där planeringen framöver inte är en familjehemsplacering -

- Verksamheten har påbörjat ett arbete med att se över sina rutiner för hemtagning i syfte att bedöma om samtliga delar av vårdplanen behöver vara uppfyllda innan placeringen avslutas. Detta innebär konkret att undersöka om placeringen kan avslutas tidigare och att återstående mål i vårdplanen kan genomföras på hemmaplan inom öppenvården.
- När det gäller barn 0-12 år ska verksamheten se över möjligheten att kombinera jourhemsplaceringar med utökad familjebehandling med målet att hemtagning ska ske tidigare.

Utarbeta och tydliggöra rutiner för barns och ungdomars skolgång

Rapporten tar upp avsaknaden av tydliga rutiner för barn och ungdomars skolgång vid placeringen utanför det egna hemmet. Detta aktualiseras främst när placeringen kräver ett skolbyte. Skolgången är ett prioriterat område som är en naturlig del av arbetet utefter BBIC och det finns ett upparbetat samarbete med barn- och ungdomsförvaltningens skolstöd för detta. Men verksamheten håller med om att detta behöver tydliggöras.

I förslag till överenskommelse gällande barn i behov av särskilt stöd mellan Individ- och familjeomsorgen samt barn- och utbildningsförvaltningen finns förslag på aktiviteter och ansvarsområden mellan socialtjänst och skola i processen *Samverkan vid placeringar när elev är folkbokförd i Huddinge*.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Social- och äldreomsorgsförvaltningen
141 85 Huddinge

Besök
Gymnasietorget 1

Tfn 08-535 300 00
Tfn vxl 08-535 300 00

saf@huddinge.se
www.huddinge.se

Datum
2018-02-23

Diarienummer
SN-2018/325.109

Samverkansprocessen har som mål att elever ska ha en obruten skolgång vid placeringar. Även om överenskommelsen ännu inte är beslutad så kommer Individ- och familjeomsorgen snarast inkorporera de delar i nämnda process som verksamheten ansvarar för i sina befintliga rutiner gällande placeringar.

Utreda orsaken till att Huddinge har förhållandevis höga kostnader för placeringar samt utveckla användandet av nyckeltal i syfte att få kunskap om de höga kostnaderna beror på långa placeringar och/eller höga dygnskostnader.

Siffror som revisionen hänvisar till gällande kostnader samt placeringsdygn är från 2016. I den första ekonomiska delårsuppföljningen för 2018 visar kostnaderna för placeringar på en negativ avvikelse i budgeten. Förvaltningen delar revisionens rekommendationer om att utreda orsaken till de höga kostnaderna för att kunna genomföra åtgärder för att sänka kostnaderna med bibehållen kvalitet för den placerade. Verksamheten kommer därför under 2018 i sina regelbundna uppföljningar av insatser till barn och unga lägga ett fokus på de aktuella siffrorna och över året titta på om det beror på långa placeringar och/eller höga kostnader. Resultat av delårsuppföljningen visar att det nu är en kombination av de två faktorerna – verksamheten har ett fåtal placeringar som genererar en kostnad högt över genomsnittskostnaden per dygn och dessa prognostiseras också pågå under en längre tid. Dessa placeringar avser barn och unga med komplex problematik och med omfattande vårdbehov.

Idag används nyckeltal vid månadsuppföljning som visar genomsnittlig dygnskostnad, antal placeringsdygn och antal placerade individer per månad för de olika placeringstyperna. Verksamheten kommer utveckla nyckeltal för att mer systematiskt följa genomsnittlig placeringstid gällande avslutade placeringar samt ta fram variabler för att koda orsaken till långa placeringar.

AnnMarie Sandberg
Social- och äldreomsorgsdirektör

Yvonne Kokkola
verksamhetschef

Bilagor

Revisionsrapport 2017:9, Placering av barn och unga i jourhem och familjehem

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Social- och äldreomsorgsförvaltningen
141 85 Huddinge

Besök
Gymnasietorget 1

Tfn 08-535 300 00
Tfn vx/ 08-535 300 00

saf@huddinge.se
www.huddinge.se

Datum
2018-02-23

Diarienummer
SN-2018/325.109

Beslutet delges

Kommunstyrelsen

Kommunens revisorer

Kommunstyrelsens förvaltning, Pekka Pöljö

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Social- och äldreomsorgsförvaltningen
141 85 Huddinge

Besök
Gymnasietorget 1

Tfn 08-535 300 00
Tfn vxl 08-535 300 00

saf@huddinge.se
www.huddinge.se